

HOTĂRÎREA Adunării Generale a Secției Științe Agricole a AȘM

27 ianuarie 2016

Nr. 65

mun. Chișinău

Cu privire la rezultatele activității științifice, inovaționale, organizatorice și financiare a Centrului pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice "ACVAGENRESURS" Filială a Î.S. "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" în anul 2015

Adunarea Generală a Secției Științe Agricole, examinând *Raportul de activitate științifică, inovațională, managerială și financiară a Centrului pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice "ACVAGENRESURS" Filială a Î.S. "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" în anul 2015*, prezentat de dr. Galina Curcubet, director al Centrului și *Concluzia comisiei* creată conform Hotărârii Biroului Secției Științe Agricole a AȘM nr.53 din 19 noiembrie 2015 în componența: membru corespondent al AȘM Paliu Andrei - președintele comisiei; academician Gaina Boris - academician-coordonator al Secției de Științe Agricole a AȘM; Sula Ion - ministru al MAIA; doctor în biologie Tudorache Gheorghe - secretar științific al S.Ș.A.; Reșitca Rodica - șef al Direcției Știință, Formare Profesională și Extensiune rurală a MAIA; doctor în biologie Domanciuc Vasili – secretar științific al Centrului pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice "ACVAGENRESURS" Filială a Î.S. "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor"; Harcovciuc Anastasia – contabil al centrului, constată că au fost realizate cercetări științifice în cadrul proiectului instituțional **15.817.05.21A "Ameliorarea, conservarea și management a resurselor genetice acvatice; perfecționarea bazelor biologice ale acvaculturii din heleșteie și elaborarea sistemului de protecție a peștilor"**, direcția strategică 18.05 „Biotehnologie”

La realizarea obiectivelor instituționale au participat 22 cercetători, inclusiv 1 doctor habilitat, 8 doctori, 1 masterand, care au efectuat cercetări științifice aplicative în cadrul unui proiect instituțional cu finanțare din bugetul de stat în volum de 684,1 mii lei.

La capitolul mijloace speciale (contracte cu 4 agenți economici, prestarea serviciilor științifice și practice în domeniul pisciculturii fermelor de prăsilă, întreprinderilor și gospodăriilor piscicole - 18 recomandări documentate) au fost acumulate 139.9 mii lei. Finanțarea totală în anul de referință a constituit 824.0 mii lei.

Cercetările științifice planificate pentru anul 2015 au fost îndeplinite în volumul preconizat, în termenii stabiliți și se confirmă prin următoarele rezultate:

Au fost formate:

Grupe de remonți (material de prăsilă de diferite vârste):

- a noilor generații de selecție a patru rase de crap: crap de Telenești cu solzi de generația (VI); crap de Telenești cu solzi în ramă (VI); crap de Cubolta cu solzi (VIII); crap de Mândac cu solzi dispersați (VIII); a fost finisată completarea loturilor de remont a noilor generații de crap de la puiet de o vară pînă la

maturizare;

- a liniilor noi de pești fitoplanctonofagi (pești de trei veri) din generație VI-V;
- grupa indivizilor maturizați de șalău, din care va fi creat în viitor lotul de reproducători de populație din heleșteu.

Au fost create:

- subgenerația I-a a liniei heterozigote noi (de Telenești x de Mândâc) de crap oglindă (puiet de o vară), care au fost testate în procesul de ontogeneză, până la stadiu de dezvoltare – puiet de o vară;
- loturi de reproducători de pești fitofagi (de 10 veri) din generație VI-V de selecție: sânger, novac, cosaș cu calități reproductive înalte;
- lotul de reproducători al somnului european de generație a II-a (F₂) de selecție.

Completarea componenței lotului de reproducători a somnului european a populației de heleșteu și reproducerea lui în condiții artificiale va da posibilitate de a implementa în piscicultura autohtonă policultura nouă cu componența acestui obiect economic valoros, ce va permite obținerea producției piscicole suplimentare, cât și restabilirea populațiilor acestei specii în bazinele acvatice naturale.

În rezultatul exploatării a loturilor de reproducători a raselor de crap și liniilor de pești fitofagi **au fost obținute:**

- prin metoda reproducerii artificiale descendenți de rase pure și crossuri interrasiale;
- puiet de o vară de cosaș, crescut în monocultură și policultură care va fi utilizat în viitor în scopul combaterii vegetației acvatice în exces;
- 12,25 ml buc. larve de trei zile, 3,0 ml alevini de crap de linii pure și crossuri interrasiale, care au fost populate pe 465,6 ha de heleșteie;
- 94,0 ml larve, 9,2 ml alevini de pești fitofagi de generațiile VI-V de selecție.

Au fost crescuți:

- 0,384 tone de somn european din generația F₂ a populației de heleșteu (pește de consum);
- 128 tone de puiet de o vară a crossurilor interrasiale de crap;
- 224,4 tone de puiet de o vară din generații noi (VI-VIII) a patru rase de crap.

Au fost elaborate:

- Caracteristica piscicol-biologică a puietului de o vară a liniei heterozigote noi de crap oglindă (de Telenești x de Mândâc);
- Caracteristica piscicol-biologică a peștilor-bentofagi din populațiile naturale;
- Tehnologia de producerea puietului de o vară de cosaș pentru utilizarea în viitor în scopul combaterii vegetației acvatice în exces;
- Instrucțiunea privind iernarea peștilor.

Efectul economic anual real de la implementarea rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului nominalizat (exploatării reproducătorilor a trei rase de crap din generațiile noi, crossurilor interrasiale, liniilor noi de pești fitoplanctonofagi, somnului european de generație a II-a) constituie **1693,7 mii lei.**

Rezultatele obținute în anul 2015 au fost prezentate Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

Rezultatele științifice obținute în anul de referință au fost expuse în 14 publicații, inclusiv: 1 capitol în monografii; 2 articole în reviste naționale; 3 articole în reviste cu factor de impact 0,1-0,9; 10 articole în culegeri internaționale; cercetătorii Centrului au prezentat rapoarte la 2 simpozioane internaționale; la 6 conferințe internaționale; la 2 seminare internaționale.

Cercetătorii Centrului pentru Cercetare "ACVAGENRESURS" Filială a Î.S. "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" sunt membri ai Rețelei Centrelor pentru acvacultură din Europa Centrală și de Est (NACEE), coordonatorul HAKI, Ungaria, colaborează cu savanții instituțiilor de profil din Bielorusia, România, Ucraina, Ungaria, Cehia, Lituania, Rusia, Polonia.

Adunarea Generală a Secției Științe Agricole a AȘM

HOTĂRĂȘTE:

1. A aproba raportul de activitate științifică, inovațională, organizatorică și financiară a Centrului pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice "ACVAGENRESURS" Filială a Î.S. "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" în anul 2015.

2. A considera îndepliniți integral indicatorii de bază ai activității a Centrului pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice "ACVAGENRESURS" Filială a Î.S. "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" în anul 2015.

3. A participa activ la concursurile proiectelor internaționale în scopul obținerii unor surse financiare suplimentare.

4. A antrena tinerii cercetători în elaborarea proiectelor pentru tinerii savanți și participarea lor la diverse manifestări științifice.

5. A perfecța și adopta tehnologia reproducerii somnului european la condițiile Moldovei și a implementa acest obiect economic valoros în structura policulturii noi elaborate și includerea ei în piscicultura autohtonă.

6. A implementa rasa nouă creată – Crap de Mândâc cu solzi dispersați în acvacultura autohtonă.

7. A continua lucrările de selecție privind crearea fondului genetic al șalăului de populație din heleșteu.

**Academician coordonator al Secției Științe
Agricole a A.Ș.M., academician**

Boris GAINA

**Secretar științific al Secției de
Științe Agricole a A.Ș.M.,
doctor**

Gheorghe TUDORACHE